

Isikunimi dokumendis¹

Üldsust häirib ametlikes teadaannetes, kutsetes ja muudes avalikes dokumentides valitsev ebakorrektsus isikunimede kirjutuses. Sageli ei ole võimalik aru saada, mis on ees-, mis perekonnanimi või kas üldse on tegemist inimese nimega.

Nimi on isiku ametlik tunnus, mille järgi peab saama identifitseerida teadaande või kutse adressaati. Kui isiku nimi on vigaselt vormistatud, võib tekkida õiguslik probleem, kas isikut saab kohustada teadaandele või kutsele reageerima. Soovitame kohtusekretäridel, kinnistus- ja registriosakondade töötajatel, kohtutäituritel, notaritel, pankrotihalduritel jt, kes tegelevad ametlike teadaannete, kutsete ja muude isikunimesid sisaldavate dokumentide vormistamisega, järgida alljärgnevat juhust.

1. Nii ees- kui ka perekonnanimi tuleb kirjutada suure algustähega. Väiketähega algavad üksnes nimepartiklid (*de, von*), mida eesti nimedes ei ole.

2. Nime võib kirjutada pärijjärjestuses või pöördjärjestuses.

Pärijjärjestuse puhul kirjutatakse kõigepealt ees-, seejärel perekonnanimi (*Arvo Mets*).

Pöördjärjestuse puhul kirjutatakse enne perekonnanimi, seejärel eesnimi (*Mets, Arvo*). Et eesnime käsitataks sel juhul kui täpsustavat lisandit, tuleb panna perekonnanime järele koma. Kui koma ära jätta, võib tekkida probleeme selliste nimedega, kus mõlemaid nimeosiseid võib käsitada eesnimena (nt *Markus Martin – Markus ees-, Martin* perekonnanimi; pöördjärjestuse korral *Martin, Markus*).

Üldiselt tuleks eelistada eesti nimekirjutustraditsioonile omast pärijjärjestust. Pöördjärjestus on asjakohane pikemas nimeloendis, kui soovitakse perekonnanimesid tähestikuliselt järjestada.

3. Nime käänatakse² nagu üldsõna (*Kask, Kase, Kaske, Kasele*). Et ei tekiks raskusi nime algkuju kindlakstegemisega, tuleks dokumendi tekst võimaluse korral sõnastada nii, et nimi tuleks esile ka oma algkujul. Kui tekstis nime algkuju ei ole ja seda ei saa käänatud nimest ka ühemõtteliselt tuletada, võib kasutada kaht võimalust:

1) algkuju võib lisada nime järele sulgudesse, nt *Sillale (Sild)*;

2) algkuju on võimalik näidata ülakomaga (nt *Koidu'le – algkuju Koidu, vrd Koidule – algkuju Koit*).

Ülakoma ei ole õige kasutada astmevahelduslikes nimedes, kui tekib vastuolu nime käänamise loogikaga (mitte *Lepp'ale, Sild'ile, vaid Lepale, Sillale*).

¹ Samal teemal põhjalikumalt **Riina Metslaid**. Inimese nimi dokumendis keeleinimese pilgu läbi. – Õiguskeel 2003 nr 5.

² Nimede käänamise kohta vt „Eesti keele käsiraamat“ 3. tr, Tallinn 2007, lk 342–347.